

Nr. 8.

Warszawa

11/23 lutego 1867 r.

Wychodzi w każdą sobotę.

Redakcja przy alei Jerozolimskiéj Nr. 1574b.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Faktem górującym na targach zachodniéj i środkowéj Europy, jest obfitość i taniość pieniędzy. Stopa odsetku wszędzie się zniża; bank angielski już 7 b. m. postanowił 3% i zrównał się pod tym względem z b. francuskim; na giełdzie londyńskiéj stopa jeszcze niższa ($1^1/_2$ do 2%); a na paryskiéj, w obrotach spekulacijnych, p r z e ł ó g (*déport*) stanowczo zastąpił o d ł ó g (*report*). Ten ostatni objaw uważany jest za bardzo znaczący. Otóż tak pomyślny stan zasobów rozrządzalnych nie wzbudza jednak należnego zaufania, nie daje bodźca spekulacji. Wprawdzie po dwóch mowach tronowych, jałowéj treści, chciano się na stały pokój ubespieczać,— co też wpłynęło chwilowo na ożywienie targów i wzmocnienie kursów; ale wkrótce ujrzano, że jeśli mowa królowéj Wiktorji jest tylko czczą formalnością, gdzie najbystrzejszy wzrok, mikroskopem wsparty, niczego się nie dopatrzy, to o mowie Napoleona powiedzieć tego nie można. Wreszcie dokumenta dotyczące kwestji Wschodniéj w żółtéj księdze złożone Izbie, stawią rzecz kategorycznie, jako bliską stanowczego załatwienia. Względy te dały nowy szach giełdom,—wyjąwszy jednak co do papierów austriackich, które zwłaszcza obecnie, po załatwieniu sprawy węgierskiéj wstąpiły w niezwykłą fazę powodzenia, nietylko w Wiedniu, ale w Frankfurcie i Paryżu. Radość w Peście z przywrócenia konstytucji, jednomyślnie wyrażająca się w prasie, dowodzi szczerości stosunku; a to właśnie jest podstawą zaufania.

Przeciwny prąd objawił się co do Włoch: plan operacji finansowéj p. Scialoja, rozbija się o liczne trudności, po części przewidziane; równowaga budżetowa znowu się zachwiała, a z nią kredyt publiczny. Niezręczność p. Ricasoli w sprawie zebrań ludowych, sprowadziwszy przesilenie ministerjalne i rozwiązanie Izby, pogorszyła jeszcze położenie.

Dziwnym zbiegiem okoliczności, kiedy w jednym końcu Europy zbiera się niemieckie zgromadzenie ustawodawcze (konstytuanta); w drugim powstała myśl parlamentu tureckiego dla załatwienia kwestji wschodniéj. Trudno te fakta zbliżać do siebie, chyba dla dogodzenia przysłowiu „o wielkiém i śmieszném,—” ale w każdym razie są to stawione kwestje, a wszelkie kwestje niepokoją umysły i kredyt co najmniéj odraczają.

W kursach giełdy warszawskiéj żadnéj ważniejszéj zmiany w tygodniu nie było. Listy zastawne zniżyły się o $^1/_3\%$, koleje żelazne zaniedbane. Kursa wexlowe prawie bez zmiany pozostały.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 15—21 lutego.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Piątek 15 lutego	Sobota 16	Poniedz. 18	Wtorek 19	Środa 20	Czwar. 21	Stosunek do równi na 100
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150. 500)	4	100	74,75	74,50	.	74,50	75	75	75
Bilety Skarbu Kr. Pol.	4,32	100	.	.	.	.	.	.	.
Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	102	.	.	.	.	.	136
Cert. ban. na obl. cz. *A* (z. 300) z kup.	5	45	51	.	.	.	.	.	113 1/3
	0	30	27	.	.	.	.	.	90
„ „ „ *B* (z. 200)	5	30	34	.	.	.	.	.	113 1/3
Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	52	.	.	.	.	.	52
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	57,75	57,83	58	58	58	58	58
kupon	.	.	.	.	.	.	.	0,90	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	.	73,50	.	73,50	.	.	73 1/2
6-ta pożyczka	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	.	107,50	107,50	107,25	.	.	107 1/4
„ „ z 1866 r.	5	.	105,67	105,50	105,50	105,50	105,50	105,50	105 1/2
Metaliki (300) lutowe	4	100	.	99,67	.	.	.	.	99 2/3
Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	100	.	.	.	100,17	100 1/6
Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	.	.	.	.	*77,25	.	*77 1/4
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000)	4	100	79	79	79	79	78,83	78,67	78 2/3
„ „ ser. 2	4	100	.	.	.	73,33	73	73,17	73 1/6
„ „ „ kupon	.	.	.	.	.	.	.	0,65 5/9	.
Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	71	.	71,75	71,50	119 1/6
„ „ W-B. (100. 150)	4	100	55,50	56	55,50	.	.	55,25	55 1/4
„ „ Teresp. (100)	5	100	.	.	.	.	.	*86,50	*86 1/2
„ „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	*118	.	.	.	.	.	*94 2/5
Obligi „ „ „	4 1/2	100	87	.	.	.	.	.	87
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	108,75	108,45	108	108,22 1/2	108,40	108,90	117 1/4
Gdańsk (100) „	.	92,857	108,60	108,15	107,70	.	108,75	108,75	117 1/9
Hamburg (M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	.	.	166,80	118 2/5
Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,304	7,40	7,39	7,36 1/2	7,37	7,40	7,42	118 1/3
Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75,214	.	.	88,05	.	89,10	88,95	118 1/4
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,857	.	.	.	.	.	*87,60	*94 1/3
Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	.	.	.	*99	.	.	*99
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	6,15	.	.	.	.	.	119 2/5
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski	.	3	3,50	.	.	.	.	.	116 2/3
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austrjacki	.	0,62.906	.	.	.	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Londyn	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Hamburg.
bankowa:	6%	3	3	4	4	3	—
giełdowa:	—	3	3	4	3 1/2	3	3 1/2 (4)

CENY TARGOWE W MIASTACH KRÓL. POLS.,

za wrzesień 1866 r.

		Średnie ceny w miastach gubernji: Warszaw.	Radoms.	Lubelsk.	Płockiéj	August.	W ogóle (opr. War.)	W Warszawie
Robotnik pieszy		0,41½	0,35	0,46	0,53	0,35	0,42	.
Robotnik 1-konny		1,19	0,99	0,93	1,56	0,97	1,13	.
Robotnik 2-konny		2,03	1,95	1,46	2,79	1,64	1,97	.
Koń mierny		61,50	55,83	42,99	62,50	32,25	50,81	.
Wół „		37,83	31,18	32,07	41,66	27,07	33,96	47,70
Owca zwycz. lub skop		3,16	2,95	2,61	3,43	2,06	2,84	.
Wieprz		25,97	26,49	26,98	30,25	20,26	25,99	30,61
Zboże Pszenica	*korzec*	6,90	5,94	4,89	6,95	5,95	6,13	7,10
Zboże Żyto	„	4,16	3,85	3,35	4,10	3,55	3,80	4,55
Zboże Jęczmień	„	3,42	3,00	3,26	3,77	2,87	3,26	3,61
Zboże Owies	„	2,40	2,10	2,02	3,08	2,22	2,36	2,77
Kartofle	„	1,02	0,99	1,23	1,20	1,00	1,09	1,53
Mąka pszenna celna	„	8,22	6,35	6,27	7,45	6,97	7,05	.
Mąka „ zwyczajna	„	6,85	4,49	4,75	5,70	5,85	5,53	.
Mąka żytnia pytlowa	„	5,39	4,39	4,32	4,80	4,76	4,73	.
Mąka „ razowa	„	4,43	3,46	3,35	3,96	3,80	3,80	.
Chleb pytlowy	*funt*	0,02½	0,02¼	0,02½	0,02½	0,02½	0,02½	.
Chleb razowy	„	0,01¾	0,01½	0,01½	0,02	0,01½	0,01½	.
Mięso wołowe	„	0,06½	0,06	0,05	0,07	0,05½	0,06	.
Masło solone	„	0,22½	0,21	0,22	0,20½	0,28	0,23	0,24
Łój	*pud*	5,27½	5,55	5,06	4,00	5,91	5,16	.
Wełna celna	„	27,50	25,43	16,87	.	14,66	21,12	.
Wódka 78°	*wiadro*	4,57	3,99	4,46	5,28	4,02	4,44	5,20
Drzewo opałowe twarde	*sąż. kub.*	6,99	3,82	4,83	8,25	6,36	6,05	.
Drzewo opałowe miękkie	„	5,94	3,01	4,11	6,89	4,80	4,54	.
Siano	*pud*	0,35½	0,33	0,25	0,38	0,32	0,35	0,35
Słoma	„	0,24½	0,20	0,16	0,26	0,23	0,22	0,22

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 12 lutego	w ciągu tygod. przyb. (+) ub. (—)	w d. 19 lutego
	r u	b l	i
1. **Skup:** Portfel wexli kraj. w Warsz.	1.767.246, 65	+ 142.635, 33 — 148.738, 61½	1.761.143, 36½
1. **Skup:** Portfel wexli kraj. w Łodzi.	146.259, 16	+ 10.486, 76 — 21.336, 44	135.409, 48
1. **Skup:** Portfel „ zagranicznych	254.762, 92	— 8.553, 15	246.209, 77
2. **Zaliczenia** na papiery publiczne	1.027.847, 87	+ 20.667, 25 — 32.260, 25	1.016.254, 87
3. „ na zast. towarów *a*) wełny	233.015 —	+ 136, 59 — 10.526, 59	222.625 —
3. „ na zast. towarów *b*) in. tow.	109.768, 54	+ 58.025, 25 — 275, 24	167.518, 55
Łącznie (3)	342.783, 54	+ 47.360, 01	390.143, 55
4. „ „ kosztowności	615 424, 37½	+ 5.504, 56 — 5.249, 53	615.679, 40½
5. **Otwarte kredyta**	5.173.177, 57	+ 563.201, 93 — 458.534, 07	5.277.845, 43
6. **Kasa:** Monety srebrne	2.723.941, 77¼	— 4.686, 42¼	2.719.255, 35
6. **Kasa:** „ złote	6.266, 60	—	6.266, 60
6. **Kasa:** Bilety Banku Polskiego	417.547 —	+ 39.200, —	456.747 —
6. **Kasa:** „ Kred. Cesarstwa	866.363, —	+ 193.116, —	1.059.979 —
Łącznie (6)	4.014.118, 37¼	+ 228.129, 57¾	4.242.247, 95

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 7/8 lutego 1867 r.

STAN CZYNNY	B. francuski.	B. angielski.	STAN BIERNY	B. francuski.	B. angielski.
	f r a n k ó w			*f r a n k ó w*	
Fundusz metaliczny	693.149045	475.604825	Bilety w obiegu	1.037.865975	575.604250
Portfel	634.487546	} 467.910450	Przekazy z term. kilkod..	14.176812	11.260900
Zaliczenia na złoto i rozm.	51.981731		Rachunki bieżące prywatne	259.994652	456.689875
Pożyczki na zast. pap. publ. akcij, oblig. i in.	85.355650	327.776700	Rachunki bieżące skarbowe....	80.033345	149.935925
Dług skarbu i inne wart..	157.345688	375.000000	Kapitał zakładowy	182.500000	} 363.825000
			Zysk do kapit. doliczony .	7.044776	
			Inne bierniki	40.704100	88.976025
	1.622.319660	1.646.291975		1.622.319660	1.646.291975

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— **Spółka przemysłowa kaukazka** — zawiązana w Petersburgu, a mająca na celu poparcie rozwoju przemysłu rolniczego i fabrycznego, oraz kolonizacji w kraju Zakaukazkim, uzyskała nadanie Najwyżéj zatwierdzone w d. 6/1 grudnia r. z. Polem działania są głównie przestrzenie: między rzekami Kurą i Araxem w powiecie Karabagskim (300.000 dziesięcin), część stepu Muhańskiego i powiatu Lenkorańskiego (200.000 dz.), przestrzeń między Tiflisem i rzeką Aragwą i wreszcie pewne części powiatów Derbenckiego i Bakińskiego.

Użyznienie tych miejscowości, zdolnych pod uprawę bawełny, jedwabiu, marzanny, — wina wreszcie, — polega przedewszystkiém na zaprowadzeniu systemu sztucznego zawodnienia (irygacji). W widokach rozwoju przemysłu fabrycznego i handlu, mają być urządzane fabryki, składy, porty i t. p.

Przestrzenie wchodzące w system użyznienia, będą oddawane spółce, w miarę wykonania robót, na używalność do upływu lat 65-ciu od daty zatwierdzenia ustawy; co zaś do gruntów zajętych pod budowę wymienionych zakładów, te przejdą na własność spółki pod warunkiem jedynie opłaty podatku gruntowego.

Kapitał imienny spółki, przez akcje i obligacje realizować się mający, oznaczony na 12½ miljonów rubli, — z tych 8½ m. na urządzenie systemu zawodnienia, rozwój rolnictwa i kolonizacji, 3 m. na przemysł fabryczny i handel, a 1/m. na wsparcie istniejącego już przemysłu miejscowego.

W ciągu 6-u miesięcy ma być złożony w banku państwa kapitał 500.000 r i zapewniony udział znanych firm bankowych; inaczéj nadanie upada.

Założycielami spółki są: baron Tornau, pp. Miaskowski, Stender i książe Meszczerski.

— **Upadek amerykańskiéj marynarki skutkiem systemu protekcijnego.** Minister skarbu Stanów Zjednoczonych, zdając sprawę z ostatniego rocznego obrotu funduszów publicznych, wyznał że do upadku marynarki przyczyniają się głównie wysokie cła ciążące wszelki materjał surowy, a które kongres zamiast znieść lub przynajmniéj zmniejszyć, podnieść jeszcze pragnie. Minister skarbu udowadnia cyframi, że Stany Zjednoczone będące niedawno państwem handlowém pierwszego rzędu — którému przyszłość zapowiadała pierwszeństwo pod względem marynarki handlowéj, — dały się znacznie wyprzedzić Wielkiéj Brytanji. Dodaje w końcu swego sprawozdania, że jeżeli flaga amerykańska będzie daléj upadać w tym stosunku, to jest o 5% na lat 6 — to Stany Zjednoczone stracą wkrótce wszelki wpływ jako państwo handlowe.

W poparciu téj przepowiedni, minister przytacza następujące cyfry:

Wpłynęło do portów Stanów Zjednoczonych okrętów objętości:

	pod flagą krajową	*pod flagą obcą*
w r. 1860.....	5.921.285 tonn	2.353.911 tonn
„ 1865.....	2.943.661 „	3.216.967 „
„ 1866.....	3.372.060 „	4.410.424 „

Wyszło z portów Stanów Zjednoczonych okrętów objętości:

	pod flagą krajową	*pod flagą obcą*
w r. 1860.....	6.165.924 tonn	2.624.005 tonn
„ 1865.....	3.025.134 „	3.595.123 „
„ 1866.....	3.383.176 „	4.438.384 „

Tym samym przyczynom przypisuje minister skarbu upadek budowy machin w Stanach Zjednoczonych. Bezwątpienia wojna domowa zadała pierwszy cios marynarce amerykańskiéj; lecz taryfy przez prawodawstwo ustanowione ostatecznie ją dobijają.

Armatorowie krajowi, z powodu wysokich ceł na materjał surowy, nie mogą spółzawodniczyć z zagranicznymi. Same kolonje angielskie Nowéj Szkocji budują dzisiaj więcéj okrętów jak całe Stany Zjednoczone.

Takie fakta, wystawione w urzędowém sprawozdaniu, powinnyby otworzyć oczy nietylko amerykańskim mężom stanu, ale wszystkim protekcjonistom i rządom systemu protekcji trzymającym się.

— **Konwencja monetarna.** Dwór papieski przystąpił do konwencji monetarnéj, istniejącéj już między Francją, Włochami, Belgją i Szwajcarją.

— **Wystawy międzynarodowe.** W tych dniach ogłoszono następujące cyfry dotyczące wielkich wystaw międzynarodowych.

Wystawa	*zajmowała powierzchni*	*kosztowała*
londyńska w 1851 r.	71.000 yardów kw.	7.500.000 fr.
paryska.. w 1855 r.	115.000 „	11.000.000 „
londyńska w 1862 r.	120.000 „	15.000.000 „
paryska.. w 1867 r.	146.588 „	20.000.000 „

W drukarni Gazety Polskiéj. Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.